

Oleme tutvunud Marina Minerals OÜ Ahtme liivakarjääri keskkonnaloa eelnõuga (nr KL-522570) ning soovime esitada alljärgnevad tähelepanekud ja vastuväited.

1. Vee kvaliteedi säilimine

Keskkonnaloa kõrvaltingimuse P.3.4.4 p 1 kohaselt peab „Keskkonnaloa omaja tagama kõigile piirkonna majapidamistele, mis ei ole liitunud ühisveevärgiga, vee kvaliteedi säilimise kaevandamisele eelsel tasemel kogu karjääri kasutusaja jooksul. Kui kaevandaja süül toimub veevarustuse ja/või vee kvaliteedi halvenemine, tuleb koheselt rakendada meetmeid veevarustuse ja/või vee kvaliteedi taastamiseks.“

Siinkohal juhime tähelepanu, et Kose küla elanikud kasutavad ühist puurkaevu (registrikood PRK0019064), mis ei ole ühendatud Jõhvi valla ühisveevärgiga. Kuigi tegemist on sügava puurkaevuga, on siiski olemas oht, et liivakarjäär võib mõjutada puurkaevu põhjavee taset, kuna tegemist on osaliselt alamaakaevandatud alaga.

Seetõttu **palume täpsustada, kas on hinnatud, millist mõju võib liivakarjäär avaldada antud puurkaevule ja põhjavee tasemele.**

2. Müratõke

Keskkonnaloa kõrvaltingimuse P.3.4.4 p 3, 4, 5 ja 8 kohaselt tuleb „püstitada müratõkkevall“, piirata müraga seotud tegevusi esmaspäevast reedeni ajavahemikus 8.00–18.00 ning nädalavahetustel ja riigipühadel on töötamine keelatud. „Kaevandamise käigus tekkivate vallide nõlvad peavad olema seal liikuvate loomadele jaoks ohutud ja kui vallid on seal liikumiseks liiga kõrged või järsud tuleb nende vahele jätta läbipääsukoridorid, et oleks tagatud loomadele ümberpääs. Mäeeraldise ümber on keelatud rajada piirdeaedu, mis loomade liikumist takistavad.“

Lisaks sätestatakse, et müraga seotud kaebuste korral tuleb keskkonnaloa omajal:

- mõõta mürataset kaebuse esitaja katastriüksusel aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes;
- piinormide ületamise korral koheselt korraldada karjääri töö nii, et ületamisi ei esineks;
- tagada, et müratõkkevall on piisava kõrguse, laiuse ja asukohaga ning tõhusalt vähendab müra elamupiirkondades.

Palume Keskkonnaametil täpsustada:

Millised on müratõkkevalli mõõtmed ja täpne asukoht karjääris?

Kuidas tagatakse, et loomadele mõeldud läbipääsukoridorid ei lase kogu müra valli tagant küla poole liikuda?

Kas on kaalutud alternatiivseid lahendusi (nt müratõkkesein), mis võivad olla tõhusamad või vähem ruumimahukad?

Kuidas tagatakse, et piirnormide ületamise korral rakendatakse koheselt abinõusid, sõltumata sellest, kes kaebuse esitas?

Ühtlasi juhime tähelepanu, et Kose küla elanikud on juba praegu hädas müraga, mis pärineb Kose küla Killustiku kinnistult (katastritunnus 25201:008:0069). Müra kostub elamuteni Ahtme aherainepuistangu poolt, nüüd eriti hästi, kui mets on maha võetud ning vahepealne maa-ala on lagedaks tehtud.

Kuna kogukonnal on hirm, et sarnane olukord kordub, teeme ettepaneku edastada meie seisukoht metsaomanikule (nt RMK) või lisada keskkonnaloa kõrvaltingimus, mis kehtestab raiekeelu Kose küla ja karjääri vahelisele allesjäänud metsaalale kogu karjääri tegevusperioodi ajaks. Selline meede tagaks külaelanikele täiendava mürakaitse.

3. Transpordi juurdepääs on ebaselge ja võib ohustada külaelanikke

Keskkonnaloa kõrvaltingimuse P.3.4.4 p. 9 kohaselt „*Veokite ja muu transpordi juurdepääs Ahtme liivakarjäärist tugimaanteele nr 32 Jõhvi– Vasknarva tee peab olema kooskõlastatud Jõhvi Vallavalitsusega. Selleks esitab keskkonnaloa omaja Jõhvi Vallavalitsusele kirjaliku avalduse koos joonisega*“

Selles punktis jääb ebaselgeks, kuidas veokid liivakarjäärist jõuavad tugimaanteele nr 32 (Jõhvi–Vasknarva). **Millist väljaveo teed karjäärist maanteeni hakatakse kasutama?**

Kose küla elanikud on selgelt väljendanud, et Kose küla sise- ja kõrvalteid (Metsa tänav, Oru ja Põllu tee) -seotud lõigud on RMK kat.tunnus 25201:008:0096, Oru tee T2 25101:001:0302, Põllu tänav 25101:001:0717, 25201:008:0061, 25201:008:0063) ei tohi selleks kasutada. Palume, et see kõrvaltingimus kajastuks keskkonnaloas selgelt, tagades, et kogu karjääri väljaveo liiklus toimub üksnes kindlaks määratud marsruutidel, mis ei sega külaelanike igapäevaelu ega ohusta teede seisukorda.

Palume keskkonnaloa kõrvaltingimustesse lisada selgesõnaline keeld kasutada Kose küla sise- ja kõrvalteid, mis otseselt külgnevad elamutega (Metsa ja Oru teed).

4. Turismiobjekt Kolme nõia kaev

Sooviksime eraldi esile tuua Kolme nõia kaevuga seotud mure. Mõistame, et antud teema ei ole otseselt seotud keskkonnaloa taotlusega, kuid peame oluliseks seda siiski märkida.

Kolme nõia kaev on ainuke “nõiakaev” Eestis, mis töötab aastaringselt. Maakonnas on asutud paigaldama turismitähiseid Ida-Virumaa rekordpaikade juurde (viide

<https://pohjarannik.postimees.ee/8340295/johvi-kesklinnas-kaivad-arheoloogide-jarelevalve-all-kaevetood-turismitahise-paigaldamiseks>). Kolme nõiakaev on praeguse Jõhvi valla territooriumil asuv üks kahest kohast, mis märgistatakse ära rekordpaiga tähisega, et turistidel oleks seda lihtsam üles leida. Samuti oleme kursis sellega, et Jõhvi vallavalitsusel on plaanis paigaldada Kolme nõiakaevu juurde suunavad teeviidad.

Seoses Kolme nõiakaevuga on meil kaks murekohta:

- Nõiakaevu veetaseme võimaliku muutumise risk. Arvestades, et Kolme nõiakaevu puhul on tegu allmaakaevandusest väljavoolava vee ärajuhtimisega, soovitakse selgust, kas ja mil määral võib kaevandustegevus mõjutada kaevu veetaset?
- Transpordikoormuse mõju ligipääsule turismiobjektile. Kuidas liivakarjääri tegevusega kaasnev rasketehnika ja transpordiliiklus võib mõjutada turismiobjekti külastajate ohutut ja mugavat ligipääsu?

Kuna kirja ei saanud kõik külaelanikud, kuid antud teema puudutab kogu Kose küla kogukonda, esitab MTÜ Kose küla selts kirja kaudu koondatult külaelanike arvamused ja ettepanekud.

Palume Keskkonnaametil enne korralduse andmist muuta eelnõu, lisades ülaltoodud täpsustused veevarustuse, müra ja transpordi osas. Praegune eelnõu ei taga Kose küla elanike õigusi ega piisavat keskkonnakaitset.

Lugupidamisega

MTÜ Kose küla selts

Teadmiseks: Jõhvi vallavalitsus, RMK (kirde.region@rmk.ee)